

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński

w sprawie **K.S.**

skazanego z art. 282 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 czerwca 2023 r.,

wniosku obrońcy skazanego

z dnia 31 marca 2023 r. o wyłączenie sędziego

Sądu Najwyższego X.Y.

od udziału w sprawie IV KK 129/23,

na podstawie art. 42 § 4 zdanie pierwsze k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego X.Y. od udziału w sprawie
o sygn. akt IV KK 129/23.**

UZASADNIENIE

Zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału Izby Karnej SN z dnia 19 kwietnia 2023 r., do rozpoznania sprawy o sygn. akt IV KK 129/23 została wyznaczona m. innymi sędzia Sądu Najwyższego X.Y.

W dniu 9 maja 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego o wyłączenie tej sędzi od udziału w rozpoznaniu tej sprawy na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. oraz art. 42 § 1 k.p.k. W uzasadnieniu wniosku wskazano na okoliczności związane z funkcją sprawowaną przez X.Y. w Prokuraturze Krajowej – [...] Wydziale Zamiejscowym Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji w K. w okresie od marca 2016 r. do kwietnia 2018 r., w której toczyło się postępowanie przygotowawcze

zakończony aktem oskarżenia w tej sprawie. Ponadto wnioskodawca wskazał także na okoliczności związane z uzyskaniem statusu sędziego Sądu Najwyższego przez X.Y. w następstwie jej udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po dniu 17 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Już tylko sama okoliczność związana z uzyskaniem statusu sędziego Sądu Najwyższego przez X.Y. w następstwie jej udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po dniu 17 stycznia 2018 r. spowodowała uwzględnienie wniosku.

W uchwale pełnego składu Sądu Najwyższego – Izba Cywilna, Karna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020r., BSA I-4110-1/20 (OSNKW 2000 nr 2, poz.1 i OSNC 2020 nr 4, poz.34), wskazano, że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., albo sprzeczność składu tego sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018r., poz. 3). Uchwale tej nadano moc zasady prawnej, co powoduje, że każdy skład orzekający jest nią związany. Jej zasadnicze tezy znalazły potwierdzenie w późniejszym orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, (zob. wyroki: z dnia 22 lipca 2021 r., Reczkowicz przeciwko Polsce, skarga nr 43447/19; z dnia 8 listopada 2021 r., Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce, skargi nr 49868/19 i 57511/19; z dnia 3 lutego 2022 r., Advance Pharma sp. z o.o. przeciwko Polsce, skarga nr 1469/20), w którym także uznano, że orzekanie przez osoby powołane do Sądu Najwyższego na podstawie wniosku Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w składzie i trybie przewidzianym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. stanowi naruszenie prawa do sądu i art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284). W końcu, w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r. sygn. I KZP 2/22, potwierdzono m. innymi, że w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego należy przyjąć, iż każdy sędzia tego Sądu, który uzyskał nominację w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu przepisu art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k.

Niewątpliwie więc wtedy, gdy strona, choćby w trybie art. 41 § 1 k.p.k., domaga się wyłączenia sędziego Sądu Najwyższego powołanego do Sądu Najwyższego na podstawie wniosku Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w składzie i trybie przewidzianym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. od rozpoznania jej sprawy, trafnie dostrzegając – w kontekście swoich interesów procesowych - ryzyka związane z bardzo poważnie rysującą się możliwością uznania w przyszłości, że w jej sprawie wystąpiło uchybienie w postaci bezwzględnej przyczyny odwoławczej, tj. nieprawidłowej obsady sądu - trzeba przychylić się do jej wniosku. W kwestii wykładni (szerokiej) unormowania przewidzianego w art. 41 § 1 k.p.k. należy bowiem podzielić argumentację przedstawioną w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2022 r. w sprawie II KK 44/21.

Jest bezsporne, że sędzia X.Y. została powołana na stanowisko sędziego **Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego** w wyniku rekomendacji wydanej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, a zatem w procedurze dotkniętej co najmniej istotną ułomnością. Powyższe uwagi doznają dodatkowo silnego wsparcia w argumentacji zawartej w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2023 r. w sprawie o sygn. Akt II KK 186/23 oraz w uzasadnieniu do wyroku TSUE z dnia 5 czerwca 2023 r. w sprawie o sygn. C -204/21

W takim zaś stanie rzeczy, mając nadto na uwadze, że wielokrotnie już w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażano stanowisko, że w sytuacji wystąpienia ryzyka nieprawidłowej obsady sądu uzasadnione jest zastosowanie instytucji wyłączenia sędziego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 czerwca 2022 r., V KO 43/22, LEX nr 3375645; z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22, LEX nr 3370369; z dnia 28 lipca 2022 r., V KO 69/22, LEX nr 3375652; z dnia 25 listopada 2021 r., I CSKP 524/21, LEX nr 3262183, z dnia 16 września 2022r., w sprawie o sygn. akt III KK 339/22) należało wniosek obrońcy skazanego o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego X.Y. od udziału w sprawie o sygn. akt IV KK 129/23 uwzględnić.

W tych warunkach okoliczności podnoszone we wniosku obrońcy, a związane z funkcją sprawowaną przez X.Y. w Prokuraturze Krajowej – [...] Wydziale Zamiejscowym Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji w K. w okresie od marca 2016 r. do kwietnia 2018 r., w której toczyło się postępowanie przygotowawcze zakończone aktem oskarżenia w tej sprawie i przynajmniej w zakresie ogólnym podlegało jej nadzorowi, nie wymagają już bliższej analizy, choć prawdopodobnie prowadziłyby do

konieczności wyłączenia sędziego Y. od udziału w składzie rozpoznającym przedmiotową sprawę.

Kierując się powyższym, orzeczono jak w postanowieniu.

(W.B.)

[ms]